

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023 30.11.2023 ж.
	<u>Түсі емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет. 1-15

«БЕКІТЕМІН»

Темірбек Жүргенов атындағы Қазақ
 ұлттық өнер академиясы
 Қабылдау комиссиясының тәрағасы
А.Жудебаев
 (Ырымбай қызы)
 Фылыми кеңестің «30 04 2025 жылғы
 отырысының №10 хаттама шешімі)

**8D02184-«КИНО ЖӘНЕ ТЕЛЕВИЗИЯ РЕЖИССУРАСЫ»
 БІЛМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ БОЙЫНША
 PhD ДОКТОРАНТУРАГА ҚАБЫЛДАУ ЕМТИХАНЫНЫҢ
 БАҒДАРЛАМАСЫ**

Алматы, 2025ж.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖУРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ <u>Түсіу емтиханының бағдарламасы</u> <u>нормативтік құжат түрі</u>	Ф 017-1.113-2023 30.11.2023 ж. Бет. 2-15
---	---	--

1 ДАЙЫНДАҒАНДАР

Бакеева М. К. - «Кино және ТВ» факультетінің деканы, PhD докторы;
Попов В.И.- «Экрандық өнер режиссурасы» кафедрасының менгерушісі, PhD.
Абильдина Г.Б.. - «Экрандық өнер режиссурасы» кафедрасының профессоры;
Ахметова С.К. - «Экрандық өнер режиссурасы» кафедрасы аға оқытушысы

2 ТАЛҚЫЛАНҒАН

«Экрандық өнер режиссурасы» кафедрасының отырысында талқыланған

Хаттама №9 «10 04 2025 ж.

«Экрандық өнер режиссурасы»
кафедрасының менгерушісі,
Попов Попов В.И.

3 КЕЛІСІЛГЕН

Фылыми жұмыстар
бойынша проректор

Халыков К.З.

Фылыми кадрларды даярлау бөлімі басшысы Кульшанова А.А.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023 30.11.2023 ж.
	<u>Тұсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет. 3-15

Докторантуралың арнасы пәні бойынша қабылдау емтиханының бағдарламасы жоғары білім беру бағдарламасының алдыңғы сатысы (магистратура) көлеміне дайындалған.

1. Докторантураға тұсуші:

Тұсінігі болуы керек:

Әлемдік өнер мен Қазақстан Республикасындағы өнер мәселелрінен хабарлар болып, жүйелі білімі бар, алған бағыты бойынша қабілеттілігі мен тәжірибесі жеткілікті, негізгі теориялық дайындығы мығым, өз мамандығын толықтай менгеруі болуы керек. Ең жоғары білім мен зиялдылық деңгейі қоса болуы қажет.

Білуі керек:

- кинематография, әдебиет пен өнер даму бағыттарын, киноөнері даму жолдары мен көркемдік концепцияларды;
- режиссура, кинодраматургия, оператор өнері тарихы теориясын және лайықты мамандығына сай тәжірибелік қабілеттілік. Өзін өзі жетілдіру және өзінің біліктілігін арттыру жолында шығармашылық ұжымды, шығармашылық жаттығу кешенін басқару. Тарихи және заманауи шынайылық.

Қолынан келуі:

- көркем және кәсіби әдебиеттерді оқып әдеби сценарийге дұрыс бағыт беруді қамтамасыз ету;
- шеберлік сағаттары, семинарлар, фестивальдер мен конкурстарға қатысу, азаматтық – бағытталған тақырыптарға әлеуметтік шығыршықтар түсіру;
- киноаландар мен телевиденилерде руханилық дүние мен мәдениеттің жоғары деңгейіне сай келетін дыбыстық көріністі бейнелер жасау;
- экран өнері пәндерін өз деңгейінде оқыту;
- шығармашылық ұжымды басқару.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023 30.11.2023 ж.
<u>Тұсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі		Бет. 4-15

Дағдысының болуы: зерттеудің мақсаты мен міндеттерін құрылымдандыру және қалыптасыру, көркемдік сараптамалық жұмыстар жүргізу және өнердің әртүрлі топтарындағы шығармашылық жұмыстарға өнер мен мәдениеттің бүгінгі даму теориясы мен тәжірибесін дамыту мақсатында сол сияқты мәдениеттің құбылыстары мен бағыттарын, тарихи зандылықтардың зерттелуін әрі мәдени мұраның көркемдік дәстүрін сараптамалық баға беру.

Қабілеттілігінің болуы: зерттеудің ғылыми жаңашылдығын әрі зерттеу пәнін көрсететін ғылыми, ғылыми – сараптамалық және ғылыми – практикалық жарияланымдар кеңістігінде; зерттеу объектісі, зерттеу пәні мен зерттеудің практикалық маңызы саласында.

II. Пәндердің атауы мен олардың негізгі бөлімдері

«Қазіргі кино режиссурасындағы құрылымдық тәсілдер мен зерттеулер» пәнінің мазмұны.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023 30.11.2023 ж.
	<u>Түсіу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет. 5-15

1 пән «Заманауи кинорежиссерасының құрылымдық жүйесі мен зертелуі»

Курс мақсаты.

«Заманауи кинорежиссерасының құрылымдық жүйесі мен зертелуі»

- Бұл курс мамандарды шығармашылық және ғылыми даярлау жүйесінде алдыңғы қатарлардағылар ретінде саналады әрі өнер саласындағы сараптама мен білім синтезінне қабілеттілікті қалыптастыруға лайықты. Негізгі назарда автордың шығармасындағы қарым қатынасты аштын драматургияның әртүрлі салалары, көркем қиялды адаптация мен материалды басқаша жасау арқылы драматургиялық сараптама жүргізіп ойды жеткіzetіндер мен көрермен десе болады. Докторанттар заманауи әлемдік киноөндірісі мен отандық киноиндустриясының тәжірибесіне сүйеніп режиссерға қажетті көркем, деректі және телевизиялық кино жасау үшін дағдысы мен компетенцияларын өзектендіріп әрі стандарттауға үйренеді.

Міндеттері. «Заманауи кинорежиссерасының құрылымдық жүйесі мен зертелуі»- докторанттың деректерді ғылыми жариялау дағдысын жетілдіру бойынша және кинематография мен телевидение саласындағы құбылыстарды зерттеу жұмыстарына қызығушылығын тудырады. Экран мүмкіндігінің поэтикалық мазмұнын түсіну, көркемдік құралдардың бай мүмкіндігін пайдалану, кино мен телевидение режиссерасы өнеріндегі басты және қосымша көркем қарапайымдылыққа қол жеткізу.

Білуі керек: кинематография мен телевидение саласындағы іргелі ғылым негіздерін; көркем кино - және телефильм режиссерасы теориясын; студиялардың техникалық мүмкіндігін; әлемдік әдебиетті; драматургия теориясын; бейнелеу өнері тарихын; актер мен кинорежиссер шеберліктерін; кинооператорлық шеберлік негіздерін; музыканың көркемдік мүмкіндіктерін; кино және ТВ заманауи даму бағыттарын.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖУРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023 30.11.2023 ж.
<u>Түсіу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі		Бет. 6-15

Атқаруы тиіс: өзінің тұжырымдары мен білімін нақты және анық жеткізу және оларды экран өнері саласындағы орнын көрсету, өздігімен білімін жетілдіруні тоқтатпау, заманауи кино және телевидение өнерінің маңызды мәселелері мен бағыттарын сараптау. Режиссура өнері тарихы мен теориясынан алған тәжірибелік білімін кәсби мақсатта қолдана білу, режиссура шеберлігі саласындағы ізденісін өздігімен жүргізу, кино және телевидение режиссерінің кәсіби шығармашылық, тәжірибелік және күнделікті қызметте біліктілікті және дағдыны пайдалана білу.

Өзінде болуы керек: өзінің әлеуметтік – тұлғалық сипаттамалары мен кәсіби компетенцияларын бар жиынтығын толықтай пайдалану негізінде режиссураның тарихы мен теориясы саласындағы жүйелік – тұастық шешімінің кәсіби дағдыларын, өткен тарихқа қатысты мәселелerde өз көзқарасын, жоғары білім білім беру бағдарламасын менгерген нәтижесін көрсету.

Қабілеттілік болуы керек: кәсіби қызметін жүзеге асыру кезінде жеткізу сапалары және стратегия мен тактиканы жасаудың негіздемесі; режиссураны оқытудың теориясы мен практикасының өзекті мәселелері бойынша айта білу және өз көзқарасын жеткізу; білімді, логикалық және сыни ойды, сараптаманы, сендіру мен аргументацияны шығармашылықпен ұштастыру; ғылым, білім, мәдениет және әлеуметтік сала, әлемдік кеңістіктері қажеттілікпен байланысты интеграцияланған негізгі және жаңашылдықпен алған білімді кәсіби қызметті жүзеге асыруда сауатты пайдалану.

Емтихан сұрақтары тізімі

1. Сандық мәдениеттегі киноөңгіменің құрылымы.
2. Кинематографиялық шығарманың құрылымын зерттеудегі психосараптамалық шешімдер.
3. Эксперименталды кинорежиссурадағы жаңашылдық құрылымдық тәсілдер: зерттеуге және сараптамаға жүгіну.
4. XXI ғасырдағы кинодағы кейіпкер мен қарсы кейіпкер бейнелерін зерттеудегі құрылымдық шешім.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023 30.11.2023 ж.
	<u>Тұсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет. 7-15

5. Заманауи кино құрылымына жаңа медианың әсері және қабылдануы.
6. Кинорежиссурадағы постмодернистік әдеп тәжірибесінің жүзеге асуы.
7. Драматургиялық материалдың артхаус бағытындағы фильмдердегі ұйымдастырылу үрдістері.
8. Заманауи дыбыстықкөріністі кеңістіктегі нормалар мен критерийлердің жоққа шығарылуы.
9. Қазақстандық режиссерлардың фильмдеріндегі «келіспейтін» бейнелердің үқастығы мен бірігуі .
10. Ұлттық кинодағы дала мен ландшафтың көріністік кодының режиссерлық метафора ретінде қабылдануы.
11. XXI ғасыр кинорежиссурасы әдебіндегі постмодернизм
12. Дыбыстықкөріністік шығармашылығындағы мәдени код пен мәтіннің қосақтасуы.
13. Мистицизм, рационализм, иррационализм, әлемдік режиссурадағы түйсік.
14. Қазақстан режиссерларының фильмдеріндегі шығармашылық мұраның тұтастығы.
15. Қазақстан жас режиссерлардың фильмдеріндегі босқұрылымдық үрдістері.
16. XXI ғасырдағы киномәдениетіндегі ерекше кеңістік.
17. Қазақстан режиссерларының фильмдеріндегі көрініс синтезі мен елестегі әлем.
18. Қазақстан режиссерларының фильмдеріндегі аралық жанрлық синкретизм.
19. Қазақстан режиссерларының шығармашылығындағы мифологиялық және фольклорлық дәстүрге оралуы.
20. XXI ғасыр фильмдеріндегі мәдениет мағыналарымен пародиялық ойындар.
21. Заманауи кинорежиссураның әдеп жүйелері.
22. Заманауи дыбыстықкөріністік кеңістіктегі жүйелік пен эклектикалық үрдістері.
23. Кинорежиссерлар шығармашылығындағы XX ғасыр пәлсапалық жүйесінің көрінісі.
24. XX ғасыр телевизиялық фильмдеріндегі кинорежиссура үрдістері .
25. Қазақстан режиссурасындағы постмодернизм имплементациясы.
26. Дыбыстықкөріністік саладағы көркем шығармалар негізі архитектоника сынды.
27. XX ғасыр кинематографындағы архетиптік бейнелерді қалыптастыру.
28. Психосараптама және оның кинорежиссерлар шығармашылғындағы көрінісі.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖУРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023 30.11.2023 ж.
<u>Түсі емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі		Бет. 8-15

29. Өлеуметтік тақырып телехикаяларды құраушысы іспеттес.
30. Телехикая романның заманауи үлгісі іспеттес.
31. Заманауи телехикая форматындағы «Қойылым театры» мен «қайғыру театры».
32. Кинофильм мен телебағдарлама кеңістік әлемдерінің айырмашылығы.
33. Кинематографиялық бейнелер құрылымы: сценарийдың өзегінен экран көрінісіне дейін.
34. Сюрреализм үрдістеріне сүйенген кинокадр композициясын құрудың трансформациялық үлгілері.
35. Кинокадрдың метафортығы кинематографиялық бейне негізі іспеттес.
36. Спецэффекттер мен компьютерлік графика фильмнің негізгі тақырыбын ашуда қосымша ресурс сынды.
37. Медиаиндустрия дәуіріндегі режиссура өнері.
38. Дыбыстықкөріністік өнер құрылымындағы жаңаша технологиялар.
39. Түс көрудің психологиялық әсері мен оның экрандағы көрінісі.
40. Суретшілер мен музыкантардың шығармашылық жобаларындағы кинематограф әлементтерінің қосылуы.

Пайдаланған әдебиет тізімі

1. Ангелов А. Практическая режиссура кино. – «Deluxe», 2013.
2. Вайсфельд И. О сущности кинодраматургии. – М., 1981.
3. Ершов П. Режиссура, как практическая психология. – Мир искусства, 2010.
4. Захава Б. Мастерство актера и режиссура. – «РАТИ-ГИТИС». 2008.
8. Кокарев И.Е. Кино как бизнес. – Минск: «Вадемекум», 1991.
9. Масленников И. Из личной кинопрактики За стопкой стопка. – «Амфора», 2010.
10. Митта А. Кино между адом и раем». – «Астрель», «ВКТ», 2012.
11. Михалков Н. Территория моей любви. – «Эксмо», 2015.
12. Молчанов А. Букварь сценариста. – «Эксмо», 2015.
13. Соколов А.Т. Монтаж: телевидение, кино, видео, Часть 1. – «А.Г.Дворников», 2000.
14. Фрумкин Г.М. Телевизионная режиссура. Введение в профессию. – «Академический проект», 2009.
15. Эйзенштейн С. Монтаж. – М. ВГИК, 1998.
16. Владимирские Анна и Петр. Искусство для простых смертных. – М., 2006.
17. Тенейшвили О.В. Французское кино. – М.: ВИПКРК, 1991.
18. Уорд Питер Композиция кадра в кино и на ТВ. – «ГИТР», 2005.
19. Ромм М. Беседы о кино и кинорежиссуре – М.: Академический Проект, 2016.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖУРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023 30.11.2023 ж.
	<u>Түсі емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет. 9-15

20. Брессон Р. Заметки кинематографа 1950-1974. – М: РоузбадИнтерактив, 2017.
21. Сурмели А. Искусство телесценария. – СПб: Лань, Планета Музыки, 2018.
22. Нөгербек Б., Наурызбекова Г.Қ. Қазақ киносының тарихы – Алматы, 2005.
23. Махат Садық. Деректі фильмнен, үлкен киноға дейін – Алматы, 2004.
24. Абикеева Г. Казахское новое кино: каталог – Алматы, 1998.
25. Бегалин Мәжит. 1922-1978. Кітап-альбом – Алматы, 2008.
26. Азимов С. Заявка на фильм – Алматы, 2011.
27. Манабай Д.К. Сценарий фильма в жанре комедии – Алматы, 2011.
28. Ногербек Б. На экране «Казахфильм». Статьи, рецензии, эссе, интервью – Алматы, 2007.
29. Құрманғалиқызы Г. Әуезов және кино. – Алматы, 2000.
30. Рахманқызы Н. Кинорежиссер Ораз Әбішев. – Алматы, 1998.
31. Смайлов К. Қазақ киносының тарихы. Оқу құралы.- Алматы: Білім, 1999.
32. Калымбетов Б. Создание художественного образа в фильме. - Алматы, 2015.

1. Пән атауы «Қазіргі режиссурадағы көркемдік тенденциялары мен стильдерді түсіндірудің тұжырымдамалық тәсілдері»

«Қазіргі кино режиссурасындағы көркемдік тенденциялары мен стильдерді түсіндірудің тұжырымдамалық тәсілдері»

Курс мақсаты. «Қазіргі кино режиссурасындағы көркемдік тенденциялары мен стильдерді түсіндірудің тұжырымдамалық тәсілдері» - шығармашылық және ғылыми тұрғыда жүйелі түрде маман даярлаудағы алдыңғы қатарлы курс ретінде өнер саласындағы сараптамаға қабілеттілік және білім синтезін қалыптастырады. Негізгі назарды түрлі шығарма авторының өзарақатынасының маңызын аштын драматургия салалары, драматургиялық сараптамаға негізделген көркемдік қиялды адаптация арқылы және материалды өңдеумен ойды жеткізіп әрі көрерменді толғантады.

Курс міндеті. «Қазіргі кино режиссурасындағы көркемдік тенденциялары мен стильдерді түсіндірудің тұжырымдамалық тәсілдері» - магистрант кезіндегі драматургия дәрістерінде алған білімдерін бекіту, терендету және білімін жетілдіру; драматургия мен сценарлық шеберлік бойынша әдебиетпен

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖУРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023 30.11.2023 ж.
	<u>Тұсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет. 10-15

өзіндік жұмыс дағдысын қалыптастыру; негізгі әдеби – сахналық қабілет пен тәжірибелі бекіту; докторанттардың драматургиялық ойлау бағыты мен шығармашылық қабылетін дамыту; киносценарий құрылымын жасау дағдысын енгізу; болашақ фильм үшін материалды әдеби өндеу негіздерін үйрету.

Білуі керек: драмалық мәтіннің және сахналық шығарманың құрылымы үрдісін; драматургиялық мәтін критерииін; мизансахна жасауда мәтіннің жарамдылығы; идеологиялық және тарихи контекст пен интертексттің жиынтығы; мәтіннен тыс элементтердің на текст драмаалық шығармалар мәтініне әсері, әрекеттер тізбегі, фабула жолы - эпизодтарды орнықтыру, әрекеттің үзіліссіз және үзіктілігі, эпикалық кезеңдерді кірістіру; дыбыстықкөріністі шығарманың негізгі компоненттері: көріністік және мәтіндік; қойылым стратегиясы мен мәтін стратегиясы мақсаты.

Атқара білуі: болашақ экран өнері шығармашылық қайраткерлерді классикалық және заманауи драматургияның теориялық негіздерімен, сол сияқты шығармашылық жұмысты тиімді ұйымдастыру үшін қажеттіліктермен; драматургиялық заңдылықтарға сәйкес тиімді шешім қабылдай, шығармашылық мен өндірістік қызмет үрдістермен қамтамасыз ете.

Болуы тиіс: докторанттарды даярлауды жүзеге асырудың кәсіби дағдысын өндірістік салада өзінің шығармашылық мүмкіндігін көрсете; өзінің әлеуметтік – тұлғалық сипаттамасы мен компетенциясының жиынтығын; өткен тарихқа қатысты құндылықтар бойынша мәселелерде өз көзқарасын таныту; креативті ойлау негіздері; әдеби – сахналық шығармашылық кеңістігінде білім мен қабілет нәтижелері.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖУРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023 30.11.2023 ж.
	<u>Түсіу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет. 11-15

Қабілетті болу: заманауи дыбыстықкөріністік өнердің барлық түрі үшін әдеби – сахналық шығарманың сапалы көрініс мен жасалуын негіздеуге; кәсіби қызметті жүзеге асыру кезінде стратегия мен тактиканы жасауға; мәдениет пен өнерге қатысты өзекті мәселелерде өзінің көзқарасының барына; білімді, логикалық және сынни ойлау, сараптама, сендіру мен аргументацияны шығармашылыққа пайдалануға; ғылым, білім, мәдениет және әлеуметтік сала, әлшемдік кеңістіктке байланысты интеграцияланған түбекейлі және жаңашылдық білім алуға.

Емтихан сұрақтары тізімі

1. Трагикалық және комикалық интерпретацияга заманауи режиссерлық түжірым .
2. Заманауи режиссура стилистикасына түжірымдама жағынан сандық медиа әсері.
3. Жанрлық араластыққа режиссерлық интерпретациялар ерекшелігі (жанрлардың қойыртпағы).
4. Телевидениедегі тікелей эфирдегі жаңа бағыттар.
5. Телевидениенің пайда болуы. Телевизиялық бағдарламалар бейнесіндегі рационалдық пен иррационалдық.
6. Батыстық кинотеория және оның ерекшелігі.
7. Кинематографтағы жарықтың әдептік және үлгіжасаушылық қызметтері.
8. Заманауи кинематографтағы көркем тәсілдер.
9. К.Метц теориясы бойынша кинематографиялық белгі.
10. Сценаридегі драматургиялық тәсілдер.
11. Монтаждағы көркемдік тәсілдер мен кинотілі эволюциясы.
12. Анимациялық фильмдердегі символизм орны.
13. XX ғасыр басындағы кинематографтағы постимпрессионизм феномены.
14. Фильмдегі шиеленіс дамуының механизмы.
15. Мәтін экрандағы семиотика іспеттес.
16. Заманауи кинодраматургия: мәселелер мен ізденістер.
17. Кинематографтың жаңа бағыттары мен кинотілінің эволюциясы.
18. Заманауи кинематографтың әдептік бағыттары.
19. Заманауи киноурдіс пен кино семиотикасының жаңа бағыттары.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖУРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023 30.11.2023 ж.
	<u>Түсі емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет. 12-15

20. Семиотикалық жүйенің қозғалыстағы үлгісі.
21. Экран өнерінің медиалық аспектілері.
22. Ю.Лотман құрылымдық – семиотикалық концепциясындағы мәдениет ұғымы.
23. Коммуникациялар теориясы мен экран семиотикасы.
24. Өнер бейнелер әлемімен өзарақатынас үлгісі ісептес.
25. С.Эйзенштейннің монтаж бен режиссура теориясының концепциясы.

Пайдаланған әдебиет тізімі

1. Аристотель. Риторика, Поэтика. – М., 2000.
2. Базен А. Что такое кино? – М., 1972.
3. Блейман М. О кино – свидетельские показания. – М., 1973.
4. Брехт Б. Малый органон для театра //Театр. – М., 1965. – Т. 5/2.
5. Вайсфельд И. О сущности кинодраматургии. – М., 1981.
6. Власов М. Виды и жанры киноискусства. – М., 1976.
7. Габрилович Е. Кино и литература. – М., 1965.
8. Довженко А. Собрание сочинений. – М., 1966-1969. – Т.1-4.
9. Козинцев Г. Пространство трагедии. – Л., 1973.
10. Козлов Л. Изображение и образ. – М., 1980.
11. Кракауэр З. Природа фильма. – М., 1974.
12. Маркулан Я. Киномелодрама. Фильм ужасов. – Л., 1979
13. Монтею А. Мир фильма. Путеводитель по кино. – Л., 1969.
14. Пудовкин В. Киносценарий //Собр.соч. – М., 1974. – Т.1.
15. Ромм М. О кино и хорошей литературе //В сб.: Беседы о кино. – М., 1964.
16. Шилова И. Фильм и его музыка. – М., 1973.
17. Эйзенштейн С. О форме сценария //Избр.произв. – М., 1964. – Т.2.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖУРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023 30.11.2023 ж.
	<u>Тұсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет. 13-15

18. Аристарко Г. История теорий кино. – М., 1966.
19. Асенин С. Познавательная и воспитательная роль искусства. – М., 1967.
20. Володин А. Для театра и кино. – Л., 1967.
21. Вопросы кинодраматургии: Сб.статей. – М., 1954-1974. – Вып. 1-6.
22. Гребнев Б. Шесть повестей для экрана. – М., 1979.
23. Дунский Ю., Фрид В. Избранные сценарии. – М., 1975.
24. Зарубежные киносценарии. – М., 1966-1976. – Вып. 1-6
25. Михалков-Кончаловский А. Парабола замысла. – М., 1977.
26. Соловьева М. Статьи по кинодраматургии // В сб.:Мастер-класс по экологической тележурналистике. – Алматы, 2005.
27. Ханютин Ю. Реальность фантастического мира. – М., 1977
28. Шпаликов Г. Избранное – М., 1979.
29. Туркин В.К. Драматургия кино. Очерки по теории и практике киносценария. – М., 2002.
30. Ричард Уолтер. Сценарное мастерство (реферат). – М., 1993.

III. «Кино және ТВ режиссурасы» эссе тақырыптары

1. Интерактивты медиа мен режиссер рөлінің трансформациясы: шығарылымдары мен даму болашақтары.
2. Режиссура имен жаһандану: халықаралық кино- және телеөндірісі контексіндегі ұлттық бірегейлікті сақтап қалу.
3. Сандық кино заманында көреремен әсерін трансформациялау: аудиторияны тартуда режиссерлық тәсілдер.
4. Кино мен телевидениенің заманауи режиссурасындағы кейіпкер мен қарсы кейіпкер бейнелерін қалыптастыру.
5. Заманауи қазақ киносындағы ұлттық код.
6. Мәдениеттегі символизм мен кинематографтағы таңба белгілері.
7. Ұлттық кино көкжиегі арқылы өнер саласындағы көркемдік

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023 30.11.2023 ж.
<u>Тұсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі		Бет. 14-15

концепциялар.

8. Семиотика мен экран өнері әдебі.
9. Кино жастарды құндылықтарға жетелейтін транслятор іспеттес.
10. Кинотілінің мәселелері мен коммуникациялар теориясы.

IV. Рефераттар тақырыптары

1. Сандық технологиялар заманында киноәңгімеледің құрылымының трансформациясы.
2. Халықаралық кинофестивальдердің режиссерлық бағыттарды қалыптастырудағы және заманауи кинематографистердің өсуіндегі рөлі мен маңызы.
3. Гендерлық аспекттерді зерттеу және оның режиссер шығармашылығындағы көрінісі.
4. Эстетика мен заманауи кинорежиссура виртуалды шынайылығындағы технологиялар.
5. Заманауи қазақстандық киноның көріністік стилистикасындағы ұлттық дәстүрдің интерпретациясы.
6. Заманауи Қазақстандық кинематографиялық тәжірибесіндегі қалалар (Алматы мен Астана) бейнелерінің қалыптасуына семиотикалық сараптама.
7. Қазақстанның кинематографиялық шығармашылығындағы экспрессионизм дәстүрін тұрақтандыру ерекшеліктерін зерттеу.
8. Қазақстанның көркем кинематографиясының қалыптасуы мәселелеріне жүйелі сараптама: теоретикті-әдістемелік аспект.
9. Жаңалықенгізушілік пен қазақ кинематографиялық индустриясының заманауи қозғалысы.
10. Қазақстандық телевизиялық нарықтағы кинематографиялық тіл диалектикасы арқылы дыбыстық көріністі уақыт бейнесін жасауда негіздері .
11. Әдістеме мен тарихи – уақыттық кезеңдегі деректі кинематографияның жасалу заманауи бағыттары.
12. Қазақ кинематографиялық әдебіндегі халық ауыз әдебиетіндегі батыр қыздардың бейнелерінің презентациясы.
13. Кейіпкерлердің психологиялық ерекшеліктері мен заманауи қазақ анимация өнеріндегі көріністік ұлғілер көркемдігіне салыстырмалы сараптама.
14. Стилистикалық интеграция кинематография өнерінің әдептік құрылымы мен мазмұнының негізін жасайтын элемент.
15. Заманауи анимациялық тәжірибеде қазақ халқының мәдени аспекттерінің көрінісі.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МІДЕНІЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023 30.11.2023 ж.
	<u>Тұсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет. 15-15

16. Телевизиялық журналистикадағы сюжеттік концепциялар мен драматургиялық мүмкіндіктерді қалыптастырудың экрандық стратегияға сараптама.
17. Оқиғалықтың феномены кинематографиялық өнердің көркемдік концепциясының өзегі іспеттес.
18. Заманауи қазақ киносының әлеуметтік мәдени даму факторлары: аудитория мен рецепцияға кросс-мәдени және әлеуметтік сараптама.
19. Қазақстандағы деректі киноның көрінісі: геосаяси және мәдениеттанушылық сараптама.
20. Қазақ киносының көріністік риторикасы: стиль мен нарративке семиотикалық сараптама.
21. Қазақ киносы кросс-мәдени диалогтың инструменті іспеттес: мәдениаралық стратегиялар мен заманауи кинематография индустриясына үндеулер.
22. Кинодағы діни архетиптердің көркем бейнесі: Қазақстанның салыстырмалы сараптамасы.
23. Қазақстандық мультиликациялық кейіпкерлер дизайнның қарастыру арқылы түркі халқының бірыңғайлылығының репрезентациясы.
24. Режиссуралы байқау арқылы ұлттық кинодағы экологиялық мәселелер.
25. Әлемдік кино бағыттарының заманауи қазақ режиссура мектебі кинотіліне әсері.